

Maturitní témata zkušebního předmětu „dějiny hudby“

jarní i podzimní zkušební období roku 2026, obor **Hudba** a obor **Zpěv**, denní forma studia

1. Počátky hudby: periodizace, teorie o vzniku hudby, nejstarší památky, hudba starověkých civilizací - kořeny evropské hudby: antické Řecko a Řím - základy a inspirace pro vývoj evropské hudby, židovská hudba. Poslechové ukázky
2. Středověká hudba: raně křesťanská hudba: počátky, gregoriánský chorál, hudba obřadů, proces tropace, duchovní hry a písně, světská hudba ve středověku: rytířská kultura, vaganti. Poslechové ukázky
3. Vznik a vývoj vícehlasu, „notredamská“ škola, ars antiqua, ars nova, italské trecento, stěžejní formy, představitelé, vývoj notace. Poslechové ukázky
4. Hudba renesance - periodizace, charakteristika doby a stylu, franko vlámská polyfonie 15. stol. (charakteristika, představitelé), vývoj v 16. století: protestantský chorál, římská a benátská škola, G. P. da Palestrina, O. Lasso. Poslechové ukázky
5. Vznik a vývoj opery v kontextu vývoje barokní hudby: florentská camerata, doprovázená monodie, barokní operní školy v Itálii - stěžejní rysy a představitelé, oratorium, kantáta - charakteristika forem v porovnání s operou. Komická opera. Možnost zmínit vývoj madrigalu. Francouzská operní tvorba baroka, představitelé, specifika, srovnání s dobou italskou produkci. Poslechové ukázky
6. Barokní syntetické (J. S. Bach a G. F. Händel - srovnání života a tvorby - žánry), stěžejní díla. Anglická operní tvorba specifika, hlavní představitel, vliv Händela na operní produkci v Anglii. Oratorium jako žánr (charakteristika, vývoj v období baroka, představitelé). Česká hudba v období baroka: dobový kontext, stěžejní formy (rozdělení jednotlivých žánrů), představitelé (otázka „češství“ v díle Zelenky a Černohorského). Poslechové ukázky
7. Hudba baroka: periodizace, charakteristika doby a stylu. Instrumentální hudba baroka: koncertantní formy, sonáta, suita, operní předehra, formy pro klávesové a smyčcové nástroje, vývoj sonáty a dalších instrumentálních forem, představitelé, charakteristické obsazení barokního orchestru. Poslechové ukázky
8. Vývoj hudby v 18. století: periodizace, předklasicismus a klasicismus, charakteristika období, stěžejní formy, vývoj klasicistního orchestru, jednotlivá hudební centra, představitelé. Poslechové ukázky
9. První vídeňská škola - představitelé, stěžejní formy, J. Haydn (život a dílo), L. van Beethoven – život a dílo, smyčcový kvartet jako forma, symfonie v Beethovenově a Haydnově díle, porovnat klasicistní a romantizující prvky tvorby L. v. Beethovena. Poslechové ukázky
10. „Český“ klasicismus: představitelé, typické formy a charakter, kantoři, česká hudební emigrace v 18. století: důvody emigrace, jednotlivé oblasti, stěžejní představitelé a místa jejich působení. Mozart a Praha. A. Rejcha – místo jeho hlavního působiště + jeho hudební vklad do hudební historie, možnost reagovat na styčné body jeho tvorby s Beethovenovým dílem. Symfonie jako forma. Poslechové ukázky
11. Romantismus - periodizace, charakteristika doby a stylu, stěžejní formy, raný romantismus - charakteristika období, formy, představitelé - F. Schubert, R. Schumann, F. Mendelssohn Bartholdy, F. Chopin, C. M. von Weber. Poslechové ukázky
12. Novoromantismus: charakteristika stylu, stěžejní formy - H. Berlioz, F. Liszt, (život, dílo), N. Paganini jako inspirace (možno zmínit i rané romantiky). Klasicko-romantická syntéza: srovnání s novoromantismem, J. Brahms, A. Bruckner, Ars gallica (Camille Saint-Saëns, Gabriel Fauré, César Franck, Jules Massenet). Poslechové ukázky

13. Italská a francouzská opera v 19. století: raný romantismus v italské a francouzské operní tvorbě, opera v 2. polovině 19. století: G. Verdi (život, dílo, význam), R. Wagner a jeho operní reforma: porovnat životní i tvůrčí přístup obou autorů, náměty. Georges Bizet a návaznost na verismus, verismus. Poslechové ukázky
14. Ruská hudba v 19. století – M. I. Glinka, konzervativní skupina, Mocná hrstka a P. I. Čajkovskij: charakteristika stylů, stěžejní formy, příklady, vliv na další směry vývoje evropské hudby. Poslechové ukázky
15. Zakladatelská generace české národní hudby: B. Smetana, A. Dvořák, Z. Fibich, život, dílo, zařazení k evropským stylovým tendencím. Poslechové ukázky
16. Pozdní romantismus: charakteristika, R. Strauss, M. Reger a G. Mahler - společné znaky a odlišnosti, formy, stěžejní díla. Možnost zmínit verismus. Poslechové ukázky
17. Impresionismus a expresionismus: dobový kontext, charakteristika a porovnání stylů a jejich návaznost, C. Debussy, M. Ravel - stěžejní díla, skladatelé ovlivnění impresionismem, V. Novák: zařazení k evropským stylovým tendencím, stěžejní formy a díla, A. Schönberg a 2. vídeňská škola (představitelé), charakteristika skladebného principu dodekafonie. Poslechové ukázky
18. Opera v 18. století, Ch. W. Gluck - operní reforma. Opera jako žánr v díle W. A. Mozarta (typy oper, stěžejní díla), W. A. Mozart obecně - život a dílo (možnost porovnat s Haydnem), mše jako koncertní forma v klasicismu. Poslechové ukázky
19. Hudba 20. století - meziválečná tvorba a ruská hudba 1. poloviny 20. století: dobový kontext, německá hudba v 1. pol. 20. století: Nová věcnost, P. Hindemith, neoklasicismus - I. Stravinskij a Pařížská šestka, ruská hudba 1. poloviny 20. století - dobový kontext a tendence, stěžejní formy, představitelé - S. Prokofjev, D. Šostakovič, A. Chačaturjan. Poslechové ukázky
20. Představitelé české moderny: J. Suk, L. Janáček - porovnání života a tvorby, stěžejní díla, B. Martinů: život, žánry, stěžejní díla. Neofolklorismus v 1. polovině 20. století (hudba světová: B. Bartók, Z. Kodály, G. Gershwin, aj.) - styly, žánry, stěžejní díla. Poslechové ukázky

Mgr. Kateřina Boudníková
ředitelka